

RUTES PEL CANAL D'URGELL

Trajcte: les Borges Blanques-Juneda-els Nou Salts-la Font Vella-les Borges Blanques

Mitjà de desplaçament: a peu o amb bicicleta

Desnivell: 0 metres

Extensió: 15 km

Durada sortida: 3 hores i mitja (a peu)

Itinerari:

Sortim de les Borges Blanques per la banqueta del canal d'Urgell, encara flanquejada per frondosos plàtans d'alta capçada. Des de les Borges ens dirigim a la banqueta del canal al seu pas per l'entrada de la població venint de Lleida. Seguim el canal en el sentit de l'aigua. Recorrem la banqueta fins a la segona casella del canal, que trobem després d'uns 4 km (les construccions que acompanyen al canal tenen una unitat arquitectònica i són molt austeres).

Deixant el Canal Principal d'Urgell, emprenem el camí cap a Juneda, recte com un fil. En poca estona som a la vila veïna. La creuem fins a les piscines municipals, on retrobem la banqueta, aquest cop corresponent a la quarta sèquia principal del Canal d'Urgell. Un pont comunica la població amb el complex esportiu. Reprenem la caminada per la banqueta de la Quarta Sèquia en sentit contrari al de l'aigua. Hi trobem l'anomenat Parc de la Banqueta, promogut i conservat pels Amics de la Banqueta, i una mica més endavant, el pont de Ferro. Al seu costat s'aixeca un monòlit on hi ha una majòlica, amb el poema de Pere Bellmunt *L'arbre amic*, inaugurat l'any 1992 amb motiu de la IV Festa de l'Arbre. En aquest bonic tram, l'Associació la Banqueta ha instal·lat uns rètols explicatius de les diverses espècies d'arbres que sostenen la terra de la banqueta i uns bancs de pedra per descansar a l'ombra. Les espècies d'arbres més majoritaris són les acàcies i els freixes. Passem per una zona anomenada Salt Desfet, on antigament hi havia un salt d'aigua. Prosseguim la caminada pel marge esquerre i en poca estona arribem a un primer salt d'aigua, força espectacular, que els junedencs anomenen la Primera Màquina, antigament una minicentral elèctrica, amb una passera per sobre del canal. Aquí comença un tram on se succeeixen els salts d'aigua. Vorejem la granja d'en Claudio, on creixen figueres.

El canal transcorre per sota mateix del petit tossal de la Devesa. Poc després trobem un altre salt, aquest molt estètic per una llosa de pedra hàbilment situada per tal que l'aigua, en caure, creï una bonica cua de cavall. Els junedencs l'anomenen la Segona Màquina. Creuem el canal cap al marge dret per damunt de la pasera del salt i seguim fins als Nou Salts. En aquest indret els salts se succeeixen un darrere l'altre, sense deixar descansar l'aigua, que giravolta i escumeja sense fi per salvar el desnivell que separa la part més alta de la serra en aquest punt (desnivell de vint-i-dos metres). Comptem un total de 9 salts (té a veure amb el nom de l'indret...?). El soroll de l'aigua picant a la base dels salts deixa entreveure l'energia acumulada. Aprofitant el desnivell, fa poc s'ha instal·lat aquí una minicentral elèctrica que recupera un sistema de produir energia que temps enrere s'utilitzava en alguns punts del canal).

Passem ara a l'esquerra del canal per un pont de pedra. Podem descansar una estona tot relaxant-nos amb el soroll de l'aigua i pel marge dret del canal un altre cop (ens quedarà el canal a la nostra dreta) continuem el recorregut i des d'aquest punt descobrim una silueta inèdita de les Borges. Poc després arribem a la carretera que uneix Mollerussa i les Borges, en un indret anomenat el Collet, on hi ha una casella de grans dimensions. És un edifici anomenat la Forestal d'Urgell, que encara actualment aprofita el salt d'aigua per generar electricitat.

En aquest punt neix la Quarta Sèquia principal. Seguim el canal d'Urgell en el sentit de l'aigua, en direcció a la Font Vella (acull una font de 3 brolls d'aigua no potable, un espai d'esbarjo amb taules i bancs i la capella de Sant Cristòfol). Arribant a la Font Vella, trobem un altre salt d'aigua aprofitat antigament per una empresa tèxtil. Tornem fins a les Borges pel costat de la banqueta, fins al pas a nivell de la línia fèrria Lleida-Tarragona. Si seguim la banqueta una estona més, passarem pel costat de la Farinera Cervós, que encara aprofita l'aigua per generar electricitat per a consum propi, i pocs metres després arribem al punt de sortida de la ruta.

Ruta 5: La Quarta Sèquia i els Nou Salts

Possibles punts naturals i culturals per visitar a la ruta:

- Poble de les Borges Blanques (passeig del Terrall, plaça de la Constitució, església parroquial de Santa Maria, la Capelleta)
- Parc Temàtic de l'Oli de la Masia Salat, a les Borges Blanques (telèfon 973 14 00 18)
- Museu d'Arqueologia, a les Borges Blanques (telèfon 973 14 28 50)
- Museu Etnològic i Arqueològic, a Juneda (telèfon 973 15 00 14)
- Museu d'Arqueofauna, a Juneda (telèfon 973 15 00 14)
- Instal·lacions de Forestal d'Urgell

Informació turística: Oficina Comarcal de Turisme - telèfon 973 14 26 58 - www.turismegarrigues.com
Ajuntament de les Borges Blanques - telèfon 973 14 28 50
Ajuntament de Juneda - telèfon 973 15 00 14

Organitza: C. E. Borges-Garrigues - telèfon 973 14 32 02